

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorózantky:	Mgr. Klára Hegerová
Téma práce:	Řízení o určení a popření rodičovství
Rozsah práce:	111 str. vlastního textu práce (293 981 znaků včetně mezer vlastního textu)
Datum odevzdání práce:	13. 1. 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózantka se ve své práci zabývá problematikou řízení o určení a popření rodičovství. Zvolenou problematiku lze považovat za aktuální, a to vzhledem jak k jejímu praktickému výskytu ve společenskoprávní praxi, tak k relativně nové úpravě regulace řady otázek rodičovství zakotvené v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Hlavním cílem zvoleného tématu rigorózní práce, jak uvádí sama autorka, je komplexní shrnutí právní úpravy určování rodičovství a judikatorní závěry s ní související, jakož i kritické zhodnocení její dostatečnosti a účelnosti a zároveň vytyčení zásadních praktických i teoretických problémů s návrhy na jejich řešení. Ve vztahu ke zvolenému cíli byly na autorku kladeny nároky jak na znalosti teoretického charakteru, tak aplikační praxe. Autorka práci zpracovala zejména za pomoci metody deskriptivní, analytické a uplatnila znalosti získané studiem odborné literatury, článků, ale i judikatury vyšších soudů.

3. Formální a systematické členění práce

Rigorózní práce je vedle úvodu a závěru rozčleněna do osmi kapitol (1. Pojem a význam rodičovství, 2. Vývoj právní úpravy určování rodičovství a popírání rodičovství v českém právním řádu, 3. Mateřství, 4. Otcovství, 5. Obecná charakteristika řízení o určení a popření rodičovství, 6. Určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů, 7. Řízení o určení a popření otcovství ve věci samém, 8. Řízení o určení a popření mateřství), které se dále člení do konkrétně zaměřených podkapitol. Formální členění práce odpovídá požadavkům kladených na kvalifikační práce tohoto druhu. Pokud jde o vnitřní členění práce, jakož i logickou návaznost jednotlivých kapitol, lze kladně hodnotit hlubší promyšlení systematiky a přehlednost práce.

4. Vyjádření k práci

Práci považuji za přehlednou, čtivou a jako celek rozhodně splnila cíl, který si autorka v úvodu práce zadala. Čtenáři je ve srozumitelné a zároveň ve čtivé podobě předložen komplexní (nejen teoretický) výklad zkoumané problematiky. Autorka bere v potaz jak úpravu hmotněprávní, tak procesněprávní a s potřebnými souvislostmi kriticky přistupuje i k hodnocení platné právní úpravy. Velmi kladně hodnotím, že autorka věnovala pozornost rovněž novým jevům, které se

v této oblasti postupně ve společenské praxi vyvinuly (asistovaná reprodukce, náhradní mateřství, utajované porody apod.). Všem těmto otázkám byla v práci věnována náležitá pozornost, čímž autorka osvědčila nejen své solidní teoretické znalosti, ale i to, co je zvláště důležité, totiž znalost poznatků společenské a právní praxe, čemuž mj. nasvědčuje i práce s aktuální judikaturou vyšších soudů České republiky a Evropského soudu pro lidská práva. Předností práce jsou i vlastní autorčiny úvahy a názory (např. autorka upozorňuje na rizika tzv. surogátního mateřství spojené s absencí právní úpravy, a to zejména ve vztahu k právnímu postavení všech zúčastněných osob po narození dítěte). Pozitivně lze hodnotit i autorky kritický přístup k platné procesněprávní úpravě (např. nevymezení okruhu osob aktivně věcně legitimovaných k podání návrhu na zahájení řízení a nestanovení popěrných lhůt). Lze proto uzavřít, že práce je velmi solidním zpracováním zvolené problematiky.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce vytyčený v úvodu práce byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka práce projevila schopnost pracovat samostatným a tvůrčím způsobem, generátor shod vykázal shodu do 3% u celkem 73 dokumentů. V případě kontroly Turnitin vykázal generátor shodu v 29%. Jedná se však převážně o shodu pouze v názvech kapitol, citací a zdrojů.
Logická stavba práce	Práce má logickou a přehlednou strukturu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka využila při zpracování práce odpovídající počet zdrojů skládající se z odborné literatury, odborných publikací, odborných článků a zejména judikatury soudů. Zdroje jsou citovány, poznámkový aparát je jinak uspořádán přehledně. Poznámkový aparát čítá 412 poznámek pod čarou.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy je ve vztahu ke zvolenému tématu a vytyčenému cíli práce na velmi dobré úrovni.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce je přehledně graficky upravena, grafy i tabulky nebyly ve vztahu ke zvolenému tématu využity.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce má velmi dobrou jazykovou a stylistickou úroveň. Autorka práce se vyjadřuje v práci věcně a srozumitelně. Práce je proto na odpovídající úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Autorka v práci na str. 26 a v závěru práce na str. 107 poukazuje na absenci právní úpravy tzv. surogátního mateřství a zároveň navrhuje řešení inspirované řeckým právním řádem, které spočívá v zavedení výjimky z pravidla, že matkou dítěte je žena, která dítě porodila, jejíž uplatnění by bylo podmíněno souhlasem soudu. K této otázce nechť se autorka blíže vyjádří a rovněž zohlední i procesněprávní rovinu event. realizace soudního souhlasu se surogátní smlouvou (např. o jaký druh nalézacího řízení by mělo jít, kdo by měl být účastníkem řízení, jaký by byla úloha soudu, charakter rozhodnutí apod.).

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Předložená rigorózní práce splňuje požadavky, které jsou kladeny na tento druh prací a je proto způsobilá k ústní obhajobě.

V Praze dne 18. 2. 2022

JUDr. Silvia Vyskočilová, Ph.D.
oponentka